

Risiko og beskyttelsesfaktorer

	RISIKOFAKTORER		BESKYTTELSESAKTORER
Individuelle	- Liten grad av selvkontroll - Lavt selvbilde og psykiske plager - Lite språk og lav grad av språkforståelse - Høy grad av aggresjon - Utagerende, sensasjonssøkende - Stille og innadventt - Individuell sårbarhet	- Utsatt for seksuelle og fysiske overgrep - Å være vitne til eller utsatt for vold - Positive holdninger til rusmidler, rusvillighet - Manglende kunnskap om rus og risiko - Tidlig debut - fremtidspessimisme	- Medfødt robusthet og kapasitet - God sosial kompetanse - Godt selvbilde - Godt språk - Opplevelse av mening og sammenheng - Kreativitet - Hobbyer - Fremtidsoptimisme
Familie	- Manglende tilsyn - Manglende interesse for barnet - Tilknytningsproblem - Dårlig samspill i familien og mye konflikter mellom voksne, og voksne og barn - Seksuelle og fysiske overgrep - Fattigdom - Rusmisbruk - Psykiske vansker - Tillatende eller kontrollerende oppdragerstil		- God kommunikasjon - Autoritativ oppdragelse (kontroll og varme) - Struktur og regler - Høyer sosioøkonomisk status - God og stabil omsorgssituasjon
Venner	- Utestenging - Lav sosial status i gruppa og blant venner - Rusmisbruk og kriminalitet hos venner - Venners antisosiale normer		- Inkludert - Tydelige rammer - Tilknytning - Prosoiale venner
Skole	- Lav grad av trivsel - Blir utestengt, dårlig likt - Ingen venner eller dårlige venner - Ikke sett eller anerkjent - Dårlig relasjon til de voksne og / eller barn - Mobbing	- Ikke rom for å medvirke - Dårlig miljø/klima - Lese og skrivevansker - Mye fravær - Manglende interesse for skolen	- Høy grad av trivsel - Venner, inkludert i gruppa - Blir sett og anerkjent - Får medvirke - Voksne som tar ansvar for relasjonen - Får utvikle sin kompetanse - Positive aktiviteter og opplevelser - God tilhørighet
Nærmiljø	- Få ressurser til forebyggende arbeid - Dårlig bomiljø - Fattigdom - Kriminalitet - Normer som aksepterer konsum - Tilgang på rusmidler		- Minst en betydningsfull voksen - Felles verdier - Samfunnsstruktur som støtte - mestingsstrategier